

פרק 85

חילופי טאבו, אחרית דבר ג', מרחק

איטי וקשה היה הטיפוס בגרם המדרגות שהוביל לראש מגדל רייבנקלו. מבפנים, גרם המדרגות נראה כמו שיפוע ישר מעלה, אם כי מבחוץ ניתן היה לראות שמבחינה הגיונית הוא מוכרח להיות לולאה. אפשר להגיע לראש מגדל רייבנקלו רק כך, בלי קיצורי דרך, מדרגת אבן אחרי מדרגת אבן; המדרגות חלפו מתחת לנעליו של הארי, נדחפות מטה על ידי רגליו המתעייפות.

הארי שלח את הרמיוני בבטחה למיטתה.

הוא השתהה בחדר המועדון של רייבנקלו מספיק זמן כדי לאסוף כמה חתימות שעשויות להועיל להרמיוני בהמשך. לא הרבה תלמידים חתמו; קוסמים לא אומנו לחשוב בכללי המדע המוגלגי של תשלם-או-שתשתוק, תסכן-את-צווארך-וערוך-תחזית-או-שתפסיק-להעמיד-פנים-שאתה-מאמין-בתיאוריה-שלך. רובם לא ראו משהו לא תואם בכך שהיו לחוצים מכדי לחתום על הסכם שאומר שהרמיוני יכולה לזקוף זאת לחובתם לשארית חייהם אם הם טועים, בעודם מתנהגים כלפי חוץ בביטחון שהיא אשמה. אבל רק לדרוש את החתימות יהיה מספיק ברגע שהאמת תתגלה, אם מישהו יחשוד שוב בהרמיוני במשהו אפל. היא לא תצטרך לעבור את זה פעמיים, לפחות.

אחרי זה הארי עזב את חדר המועדון במהירות, משום שהתקשה יותר ויותר לזכור את הרגשות הנחמדים והסלחניים עליהם חשב. לפעמים הארי חשב שהפיצול העמוק ביותר באישיות שלו לא קשור כלל לצד האפל שלו, אלא לפער שבין הארי האלטרואיסטי והסלחן, החושב בצורה מופשטת, ובין הארי המתוסכל והכועס של ההווה.

המשטח המעגלי בראש מגדל רייבנקלו לא היה המקום הגבוה ביותר בהוגוורטס, אבל מגדל רייבנקלו יצא מהמבנה העיקרי של הטירה, כך שלא ניתן היה לראות את ראשו ממגדל האסטרונומיה. מקום שקט לחשוב, אם יש לך הרבה לחשוב עליו. מקום אליו באו מעט תלמידים אחרים – יש גומחות פרטיות קלות יותר, אם פרטיות היא כל מה שאתה מבקש.

לפידי הוגוורטס שהודלקו ללילה היו הרחק מתחתיו. המשטח עצמו היה חסר הסתרות כמעט; המדרגות הסתיימו בפתח הרצפה ולא בדלת עומדת. מהמקום הזה, אם כך, ניתן היה לראות את הכוכבים טוב יותר מאשר מכל מקום על פני כדור הארץ.

הילד נשכב במרכז המשטח, לא מקדיש תשומת לב לגלימותיו שעשויות להתלכלך, מוריד את ראשו לנוח על הרצפה המרוצפת באבן; כך שלמעט כמה ביצורים גלויים למחצה בקצה שדה הראייה שלו, ופס דק של חרמש ירח, המציאות הפכה לאור כוכבים.

נקודות האור בקטיפה הכהה ניצנצו, נעלמות וחוזרות, יופי שונה מהזוהר היציב שלהם בלילה השקט.

הארי הביט החוצה, לא מתמקד במראה, תודעתו שקועה בדברים אחרים.

היום החלה מלחמתך כנגד וולדמורט...

דמבלדור אמר זאת אחרי התקרית שבה הציל את בלטריקס בלק מאזקבאן. זו הייתה אזעקת שווא, אבל האמירה ביטאה היטב את התחושה.

לפני שני לילות המלחמה שלו החלה, והארי לא ידע כנגד מי.

דמבלדור חשב שזה לורד וולדמורט שחזר מהקבר, עושה את צעדו הראשון כנגד הילד שהביס אותו בפעם הקודמת.

פרופסור קווירל הטיל לחשי גילוי על דראקו, חושש שהמנהל המשוגע של הווגוורטס ינסה להפליל את הארי במות בנו של לוציוס.

או שפרופסור קווירל תיכנן את הכל, וככה הוא ידע איפה למצוא את דראקו. סוורוס סנייפ חשב שהמורה להתגוננות מפני כוחות האופל של הווגוורטס הוא חשוד מיידי, אולי אפילו החשוד המיידי.

וסוורוס סנייפ עצמו עשוי להיות ראוי לאמון, או כלל לא.

מישהו הכריז מלחמה כנגד הארי, המתקפה הראשונה שלו הייתה אמורה להוציא את דראקו ואת הרמיוני מהמשחק, רק בקושי הארי הצליח להציל את הרמיוני.

אי אפשר לקרוא לזה ניצחון. דראקו נלקח מהווגוורטס, ואם זה לא מוות, לא ברור איך ניתן לבטל זאת, או איך דראקו יהיה אחרי שישוב. בריטניה הקסומה חשבה כעת שהרמיוני ניסתה לרצוח אותו, מה שאולי יגרום לה להחליט את ההחלטה השפויה לעזוב, ואולי לא. הארי הקריב את כל הונו כדי לבטל את ההפסד שלו, וזה מהלך שניתן לעשות רק פעם אחת.

כוח לא ידוע כלשהו היכה בו, ואף על פי שהמכה הזו הוסטה חלקית מיעדה, היא עדיין פגעה ממש חזק.

לפחות הצד האפל שלו לא ביקש ממנו דבר בתמורה להצלת הרמיוני. אולי משום שהצד האפל שלו לא קול דמיוני כמו הפלפאף; הארי אולי מדמיין את הצד ההפלפאפי שלו כרוצה ממנו דברים, אבל הצד האפל שלו לא כזה. "הצד האפל" שלו, למיטב הבנתו של הארי, הוא פשוט צורה שונה בה הארי הינו לפעמים. כרגע, הארי לא בעס; ולנסות לשאול מה "הארי האפל" היה רוצה היה כמו טלפון שצלצל ללא מענה. המחשבה אפילו נראתה מוזרה מעט; אתה יכול להיות חייב משהו לאופן שונה שבו אתה הינך לפעמים?

הארי הביט מעלה אל הכוכבים האקראיים, אל האורות המנצנצים המפוזרים שמוחות אנושיים לא יכלו שלא לעשות התאמת-תבניות לקבוצות כוכבים.

וישנה גם השבועה שהארי נשבע.

שיעזור לדראקו לתקן את בית סלית'רין. ושיקח כאויב את מי שיאמין, כמיטב יכולתו כרציונליסט, שהרג את נרקיסה מאלפוי. אם נרקיסה מעולם לא ליכלכה את ידיה, אם באמת היא נשרפה בחיים, אם הרוצח לא רומה - אלה היו כל התנאים שהארי זכר שדרש. הוא בטח היה צריך לרשום זאת, או יותר טוב, לא היה צריך להישבע שבועה שדרשה כל כך הרבה סעיפים.

ישנן דרכים סבירות להימלט, לאדם מהסוג שייתן לעצמו ליצור דרך להימלט ברציונליזציה. דמבלדור לא באמת התוודה. הוא לא בא ואמר שעשה זאת. ישנן סיבות סבירות לדמבלדור-אשם להתנהג ככה. אבל זה גם מה שהיית מצפה לראות, אם מישהו אחר שרף את נרקיסה, ודמבלדור לקח את הקרדיט.

הארי הניד בראשו, משטח צד אחד של שערו ואז את השני כנגד הרצפה המרוצפת באבנים. ישנה דרך מילוט אחרונה, דראקו עדיין יכול לשחרר אותו מהשבועה בכל רגע. הוא יכול, לפחות, לתאר את המצב לדראקו, ולדבר איתו על אפשרויות, כשייפגשו שוב. זה לא נראה כמו כיוון טוב במיוחד לשחרור - אבל הרעיון של

לדבר על משהו בכנות היה מספיק כדי לספק את החלק שבו שדרש קיום שבועות. אפילו אם זה רק אומר דחייה, זה עדיף על פני לקחת אדם טוב כאויב.

אבל האם דמבלדור אדם טוב? שאל קול הפלפאף. אם דמבלדור שרף מישהי בחיים – חשבתי שכל הנקודה היא שאנשים טובים יכולים להרוג, אבל לעולם לא עם סבל?

אולי הוא הרג אותה מיד, אמר סלית'רין, ואז שיקר ללוציוס בנוגע לחלק של השריפה-בחיים. אבל... אם יש לאוכלי המוות דרך כלשהי לבדוק בקסם איך נרקיסה מתה... ואם להיתפס בשקר היה מסכן משפחות של צד האור...

תיזהר ממה שאנחנו יכולים לעשות לו רציונליזציה חכמה, הזהיר גריפינדור.

אתה מוכרח לצפות להשפעות מוניטיביות על איך שאנשים אחרים יתייחסו אליך, אמר הפלפאף. אם אתה מחליט שיש סיבה מספקת לשרוף אישה בחיים, אחת מתופעות הלוואי הצפויות היא שאנשים טובים יחליטו שעברת את הגבול ויחליטו שמוכרחים לעצור אותך. דמבלדור היה צריך לצפות לזה. אין לו זכות להתלונן.

או שאולי הוא מצפה שנהיה חכמים יותר, אמר סלית'רין. עכשיו שאנחנו יודעים את הפרטים האלה – לא משנה מה הפרטים של הסיפור המלא – אנחנו באמת יכולים להאמין שדמבלדור הוא אדם איום ונורא שמוכרח להיות האויב שלנו? באמצע מלחמה איומה ונוראה, דמבלדור שרף בחיים אזרח אויב אחד? זה רע רק לפי אמות מידה של ספרי קומיקס, לא על פי שום אמות מידה היסטוריות מציאותיות.

הארי הביט בשמי הלילה, נזכר בהיסטוריה.

בחיים האמיתיים, במלחמות אמיתיות...

במהלך מלחמת העולם השנייה, היה פרויקט לחבל בתוכנית הנשק הגרעיני של הנאצים. שנים לפני כן, ליאו סזילארד, האדם הראשון להבין את האפשרות של תגובת שרשרת של היתוך גרעיני, שכנע את פרמי לא לפרסם את התגלית שגרפית מטהר יכול לשמש כמעבד נויטרונים זול ויעיל. פרמי רצה לפרסם, למען הפרויקט הגדול והבינלאומי של המדע, שמעבר ללאומיות. אבל סזילארד שיכנע את ראבי, ופרמי ציית לרוב בקונויית שלושת האנשים שלהם. וכך, שנים לאחר מכן, מעבד הנויטרונים היחיד שהנאצים הכירו היה דויטריום.

מקור הדויטריום היחיד שהיה בשליטת הנאצים היה מתקן שלכדו בנורווגיה הכבושה, שהוקרס על ידי פצצות וחבלה, שגרמו לעשרים וארבעה מקרי מוות של אזרחים בסך הכל.

הנאצים ניסו לשלוח דויטריום שזוקק כבר לגרמניה במעבורת נורווגית אזרחית, האס.אס. הידרו.

קנוט האוקליד ועוזריו התגלו על ידי שומר הלילה של המעבורת האזרחית כשהתגנבו אליה לחבל בה. האוקליד אמר לשומר שהם בורחים מהגסטפו, והשומר נתן להם ללכת. האוקליד שקל להזהיר את שומר הלילה, אבל זה היה מסכן את המשימה, אז האוקליד רק לחץ את ידו. והספינה האזרחית שקעה למקום העמוק ביותר באגם, עם שמונה גרמנים הרוגים, שבעה חברי צוות הרוגים, ושלושה עוברי אורח אזרחים הרוגים. חלק ממצילי הספינה הנורווגים חשבו שצריך להשאיר את החיילים הגרמנים לטבוע, אבל הדעה הזו לא רווחה, והשורדים הגרמנים הוצלו. וזה היה סוף תוכנית הנשק הגרעיני של הנאצים.

מה שאומר שקנוט האוקליד הרג אנשים חפים מפשע. אחד מהם, שומר הלילה של הספינה, היה אדם טוב. מישהו שיצא מגדרו כדי לעזור להאוקליד, תוך סיכון לעצמו; מתוך טוב ליבו, מהטעמים המוסריים הגבוהים

ביותר; והוא נשלח לטבוע בתמורה. לאחר מכן, באורה הקר של ההיסטוריה, נראה כאילו הנאצים מעולם לא היו קרובים לנשק גרעיני אחרי הכל.

והארי מעולם לא קרא דבר שרמז שהאוקליד פעל שלא בשורה.

זו מלחמה בחיים האמיתיים. במונחים של נזק כולל ומי נפגע, מה שהאוקליד עשה היה גרוע משמעותית ממה שדמבלדור אולי עשה לנרקיסה מאלפוי, או מה שדמבלדור אולי עשה כדי להדליף את הנבואה שהובילה את לורד וולדמורט לתקוף את הוריו של הארי.

אם האוקליד היה גיבור על בקומיקס, הוא איכשהו היה מוריד את כל האזרחים מהמעבורת, הוא היה תוקף את החיילים הגרמנים ישירות...

...במקום לתת אפילו לחף מפשע אחד למות...

...אבל קנוט האוקליד לא היה גיבור על.

וכך גם אלבוס דמבלדור.

הארי עצם את עיניו, בולע את רוקו בחוזקה כמה פעמים כנגד תחושת החנק. ברור לגמרי שבעוד הארי הולך ומנסה לחיות את חייו על פי ערכי הנאורות, דמבלדור הוא זה שממש נלחם במלחמה. זול להחזיק באידיאלים לא-אלימים אם אתה מדען, שחי בתוך בועת פרוטגו שהוטלה על ידי שוטרים וחיילים שיש לך המותרות להטיל ספק בפעולותיהם. נראה כאילו אלבוס דמבלדור התחיל עם אידיאלים חזקים לפחות כמו של הארי, אם לא חזקים יותר; ודמבלדור לא עבר את המלחמה שלו בלי להרוג אויבים ולהקריב חברים.

האם אתה כל כך הרבה יותר טוב מהאוקליד ודמבלדור, הארי פוטר, שתוכל להילחם בלי אף חלל? אפילו בעולם הקומיקס, הסיבה היחידה שגיבור כמו באטמן נראה מוצלח היא שקוראי קומיקס שמים לב רק כשדמויות בעלות שם מתות, לא כשהג'וקר יורה בעובר אורח אקראי וחסר שם כדי להראות עד כמה הוא נבל. באטמן הוא רוצח לא פחות מהג'וקר, על כל החיים שהג'וקר לקח שבאטמן היה יכול להציל בכך שהיה הורג אותו. זה מה שהאדם ששמו אלסטור ניסה לומר לדמבלדור, ולאחר מכן דמבלדור התחרט שלקח לו כל כך הרבה זמן לשנות את דעתו. אתה באמת הולך לנסות ללכת בדרכו של גיבור על, ולעולם לא להקריב שום כלי או להרוג שום אויב?

מותש, הארי הפנה את תשומת ליבו מהדילמה לרגע, פקח את עיניו לבחון את חצי הכדור של הלילה, שלא דרש ממנו שום החלטה.

קרוב לקצה שדה הראייה שלו, חצי הסהר החיוור והלבן של הירח, שהאור ממנו נשלח לדרכו לפני שנייה ורבע, בערך 375,000 קילומטרים במרחב הסימולטניות של כדור הארץ.

מעל והצידה, פולאריס, כוכב הצפון; הכוכב הראשון שהארי למד לזהות בשמיים, על ידי כך שעקב אחרי קצה הדובה הגדולה. זו למעשה קבוצה של חמישה כוכבים עם ענק-על מרכזי בוהק, 434 שנות-אור מכדור הארץ. היה זה ה-'כוכב' הראשון שאת שמו למד הארי מאביו, לפני כל כך הרבה זמן שהוא אפילו לא יכול לנחש בן כמה היה.

הערפל העמום שהיה שביל החלב, כל כך הרבה מיליארדים של כוכבים רחוקים שהפכו לנהר חסר צורה, מישור הגלקסיה שנפרש לאורך 100,000 שנות-אור מצד לצד. אם הארי הרגיש תחושת תדהמה כשזה נאמר לו לראשונה, הוא היה צעיר מכדי לזכור את הפעם הראשונה הזו בעת, ממרחק השנים.

במרכז קבוצת אנדרומדה, הכוכב אנדרומדה, שלמעשה היה גלקסיית אנדרומדה. הגלקסיה הקרובה ביותר לשביל החלב, במרחק 2.4 מיליון שנות-אור, מכילה בערך טריליון כוכבים.

מספרים כאלה גרמו ל'אינסוף' להחוויר בהשוואה אליהם, משום ש'אינסוף' הוא פשוט חסר תכונות ואטום. לחשוב שהכוכבים במרחק 'אינסופי' זה הרבה פחות מפחיד מאשר לנסות להבין כמה זה 2.4 מיליון שנות-אור במטרים. 2.4 מיליון שנות-אור, כפול 31 מיליון שניות בשנה, כפול מהירות של פוטון הנע ב-300,000,000 מטרים לשנייה...

מוזר לחשוב שמרחקים כאלה הם לא רחוקים מעבר להשגה. קסם חופשי בעולם, דברים כמו מחוללי-זמן ומטאטאים. האם יש קוסם שניסה למדוד את מהירות מפתח המעבר, או עוף-החול?

וההבנה האנושית של הקסם לא יכולה להיות קרובה לחוקים היסודיים. מה תוכל לעשות עם קסם אם ממש תבין אותו?

לפני שנה, אבא הלך לאוניברסיטה האוסטרלית הלאומית בקנברה אליה הוזמן כנואם, והוא לקח איתו את אימא והארי. והם כולם ביקרו במוזאון הלאומי של אוסטרליה כי, כפי שהתברר, יש בדיוק שום דבר לעשות בקנברה. בארונות התצוגה מהזכוכית היו מכשירים להטלת אבנים שנוצרו על ידי האבוריג'ינים - דברים שנראו כמו כפות-נעליים ענקיות מעץ, אבל חלקות ומגולפות ומקושטות בהקפדה מדוקדקת. ב-40,000 השנים מאז שבני אנוש מודרניים מבחינה אנטומית נדדו לאוסטרליה מאסיה, איש לא המציא את החץ והקשת. זה באמת גרם לך להעריך עד כמה לא-ברור מאליו הרעיון של קדמה. למה בכלל שתחשוב על המצאה כעל משהו חשוב, אם כל סיפורי הגבורה של ההיסטוריה שלך הם על לוחמים ומגנים דגולים במקום על תומס אדיסון? איך משהו יכול לחשוד, בעודו מגלף משליך-אבנים בהקפדה מדוקדקת, שיום אחד בני אדם ימציאו חלליות ואנרגיה גרעינית?

האם הוא היה מביט בשמיים, באור הבוהק של השמש, ומסיק שהיקום מכיל מקורות כוח גדולים יותר מסתם אש? האם הוא מבין שאם חוקי הפיזיקה היסודיים ירשו זאת, יום אחד בני אדם ינצלו את אותן האנרגיות שהניעו את השמש? אפילו אם שום דבר שהוא יכול לדמיין לעשות עם משליכי-אבנים או כיסים קלועים - שום תבנית ריצה לאורך הסוואנה ושום דבר שניתן להשיג מציד חיות - לא יכול להשיג זאת אפילו בדמיון?

זה לא כאילו מוגלגים בני-זמננו הגיעו קרוב למגבלות שחצתה פיזיקה מוגלגית. אך עם זאת כמו ציידים-לקטים שכבולים מחשבתית למשליכי-האבנים שלהם, רוב המוגלגים חיו בעולם שהוגדר על ידי המגבלות של מה שניתן לעשות עם מכוניות ועם טלפונים. אף על פי שפיזיקה מוגלגית הרשתה במפורש דברים כמו ננוטכנולוגיה מולקולרית או את תהליך פנרוז להפקת אנרגיה מחורים שחורים, רוב האנשים קיטלגו את זה במוח שלהם באותו אגף שאיחסן מעשיות וספרי היסטוריה, הרחק מהמציאות האישית שלהם: לפני שנים רבות, בארץ רחוקה. לא מפתיע, אם כן, שעולם הקוסמים חי ביקום מחשבתי חסום - לא על ידי חוקי קסם יסודיים שאיש אפילו לא הכיר - אלא על ידי החוקים שעל פני השטח, של לחשים והקסמות מוכרות. אי אפשר להביט בקסם כפי שהוא נעשה היום ולא להיזכר במוזאון הלאומי של אוסטרליה, ברגע שאתה מבין מה אתה רואה. אפילו אם הניחוש הראשון של הארי מוטעה, בדרך זו או אחרת עדיין בלתי נתפש שהחוקים היסודיים של היקום מכילים טיפול במקרה פרטי של שפתיים אנושיות שאומרות את הביטוי 'ווינגארדיום לביוסה'. ועם זאת אפילו התפיסה הרפה הזו בקסם איפשרה דברים שפיזיקה מוגלגית אמרה שבלתי אפשריים לעד: מחולל-הזמן, מים שנוצרים מכלום על ידי אגאמנטי. מה הן האפשרויות הסופיות של ההמצאה, אם החוקים היסודיים של היקום איפשרו לילד בן אחת עשרה עם מקל לחלל כמעט כל מגבלה בגירסה המוגלגית של פיזיקה?

כמו ציידים-לקטים שמנסים להרים את מבטם אל השמש ולנחש שהיקום צריך להיות בנוי בצורה מסוימת כדי לאפשר אנרגיה גרעינית...

זה גורם לך לתהות האם עשרים אלף מיליוני מיליוני מטרים זה לא מרחק כזה גדול, אחרי הכל.

ישנו צעד מעבר להארי החושב מופשט שהוא יכול לקחת, בהינתן מספיק זמן לארגן את עצמו והסביבה המתאימה; משהו מעבר להארי החושב מופשט, כמו שזה מעבר להארי של ההווה. מביט מעלה אל הכוכבים, ניתן לדמיין מה הצאצאים הרחוקים של האנושות יחשבו על הדילמה הזו - בעוד מאה מיליון שנה, כשהכוכבים יסתובבו בתנועה הגלקטית הגדולה למיקומים חדשים לגמרי, כל הקבוצות מפוזרות. משפט בסיסי בהסתברות אומר שאם אתה יודע מה תהיה התשובה שלך לאחר שתתעדכן בראיות עתידיות, אתה צריך לאמץ את התשובה הזו עכשיו. אם אתה יודע מה היעד שלך, אתה כבר שם. ובאנלוגיה, אם לא בדיוק לפי המשפט, אם אתה יכול לנחש מה צאצאי האנושות יחשבו על משהו, אתה צריך ללכת ולקחת את זה בתור הניחוש הטוב ביותר שלך.

מנקודת המבט הזו הרעיון להרוג שני שלישי מהקסמהדרין הרבה פחות קסם לו מאשר לפני כמה שעות. אפילו אם אתה מוכרח לעשות זאת, אפילו אם אתה יודע כעובדה מוצקה שזה יהיה הדבר הטוב ביותר לבריטניה הקסומה ושיסיפור הזמן השלם ייראה גרוע יותר אם לא תעשה זאת... אפילו בתור הכרח, המוות של ישויות תבוניות עדיין יהיה טרגדיה. עוד מרכיב אחד בצער שעל פני כדור הארץ; כדור-הארץ עתיק-היומין ממנו הכל התחיל, לפני שנים רבות, בארץ רחוקה.

הוא אינו כמו גרינדלולד. לא נותר בו דבר אנושי. אותו אתה מוכרח להשמיד. שמור את זעמך לך, ורק לך -

הארי הניד קלות בראשו, מטה הצידה את הכוכבים בשדה הראייה שלו, בעודו שוכב על רצפת האבן, מביט מעלה והחוצה וקדימה בזמן. אפילו אם דמבלדור צודק, והאויב האמיתי משוע ומרושע לחלוטין... בעוד מאה מיליון שנים צורת החיים האורגנית ששמה לורד וולדמורט לא תיראה שונה כל כך מכל שאר הילדים המבולבלים של כדור הארץ העתיק. יהיה מה שיהיה מה שלורד וולדמורט עשה לעצמו, איזה טקסים אפלים שנראו בלתי הפיכים לגמרי בקנה מידה אנושי, זה לא יהיה מעבר לריפוי עם טכנולוגיה של עוד מאה מיליון שנה. להרוג אותו, אפילו אם זה מוכרח להיעשות, יהיה סתם עוד מוות אחד שישויות תבוניות עתידיות יהיו עצובות בגללו. איך הוא יכול להביט מעלה אל הכוכבים ולהאמין במשהו אחר?

הארי הביט באורות המנצנצים של הנצח ותהה מה ילדי-ילדי הילדים יחשבו על מה שדמבלדור אולי-עשה לנרקיסה.

אבל אפילו אם אתה מנסח את השאלה ככה, לשאול מה צאצאי האנושות יחשבו, זה עדיין שואב מהידע שלך, לא משלהם. התשובה עדיין באה ממך, והיא עדיין יכולה להיות שגויה. אם אתה לא יודע את הספרה המאה אחרי הנקודה של פאי, אז אתה לא יודע איך ילדי-ילדי הילדים יחשבו זאת, לא משנה עד כמה זה מובן מאליו.

לאט - הוא שכב שם, מביט בכוכבים, זמן רב יותר מכפי שתיכנן - הארי התיישב מהרצפה. נעמד על רגליו, שריריו מוחים, הוא הלך לקצה במת האבן בראש מגדל רייבנקלו. ביצורי האבן שהקיפו את קצה המגדל לא היו גבוהים, לא גבוהים מספיק כדי שיהיו בטוחים. הם היו סמנים, בבירור, לא מעקות. הארי לא התקרב יותר מדי לקצה; אין סיבה לקחת סיכונים. מביט מטה אל מדשאות הוגוורטס שהרחק מתחתיו, הוא הרגיש תחושת סחרחורת צפויה, תחושת הרעד ברגליים שנקראת וורטיגו. המוח שלו דאג, כנראה, משום שהקרקע למטה הייתה כל כך רחוקה. היא הייתה במרחק של 50 מטרים.

הלך, כך נראה, היה שדברים צריכים להיות ממש קרובים לפני שהמוח שלך מסוגל להבין אותם טוב מספיק כדי לפחד.

דרוש מוח נדיר כדי שירגיש רגש חזק ביחס למשהו, אם הוא לא קרוב במרחב, קרוב בזמן, בהישג יד...

לפני כן, הארי דמיין שללכת לאזקבאן ידרוש תכנון ושיתוף פעולה משותף-סוד מבוגר. מפתחות מעבר, מטאטאים, לחשי היעלמות. דרך כלשהי להגיע למפלסים התחתונים בלי שההילאים ישימו לב, כך שיוכל לפלס את דרכו אל הבור המרכזי שבו המתינו צללי המוות.

וזה היה מספיק כדי לשים את המחשבה בצד, בעתיד, במרחק בטוח מהעכשיו.

הוא לא הבין עד היום שזה פשוט כמו למצוא את פוקס ולומר לעוף-החול שהגיע הזמן.

זיכרונות עלו שוב, זיכרונות שהארי מעולם לא הצליח לשכוח לזמן רב. על אף שהאבנים שתחת רגליו לא היו חלקות כמו מתכת, על אף שהשמיים המוארים באור הירח התפרשו מעליו לכל עבר, איכשהו הוא לא התקשה לדמיין את עצמו כלוא במסדרון מתכת ארוך מואר באור כתום עמום.

הלילה נעשה שקט, שקט מספיק כדי שהזיכרונות יוכלו להישמע.

לא, לא התכוונתי, בבקשה אל תמות!

לא, לא התכוונתי, בבקשה אל תמות!

אל תיקח את זה, אל אל אל -

העולם היטשטש והארי מחה את עיניו בשרוולו.

אם הרמיוני הייתה מאחורי הדלת הזו -

אם הרמיוני הייתה מושמת באזקבאן, הארי היה קורא לעוף החול והולך לשם ושורף את הסוהרסנים עד האחרון שבהם וזה לא היה משנה עד העובדה שזה מטורף או את כל שאר הדברים שהוא רוצה לעשות בחייו. זה פשוט - זה פשוט - זה פשוט איך שזה.

והאישה שכן הייתה מאחורי הדלת - האם אין מישהו, איפשהו, שעבורו גם היא יקרה? האין זה רק המרחק מחייו של הארי שמונע מהמוח שלו לשלוח אותו לאזקבאן כדי להציל אותה לא משנה מה? מה היה נדרש כדי לשכנע אותו? האם הוא היה צריך להכיר את פניה? את שמה? את הצבע האהוב עליה? האם הוא היה מרגיש שהוא מוכרח ללכת להציל את טרייסי דייוויס? האם הוא היה מרגיש שהוא מוכרח ללכת להציל את פרופסור מקגונגל? את אימא ואבא - אין שאלה בכלל. והאישה הזו אמרה שהיא אימא של מישהו. כמה אנשים ייחלו לכוח לשבור את אזקבאן? כמה אסירים באזקבאן חלמו כל לילה על הצלה פלאית שכזו?

אפס. זו מחשבה שמחה.

אולי הוא צריך לחרב את אזקבאן. כל מה שהוא צריך לעשות הוא למצוא את פוקס ולומר לו שהגיע הזמן. לדמיין את מרכז בור הסוהרסנים כמו שראה אותו מהמטאטא ולתת לעוף-החול לקחת אותו לשם. להטיל את לחש הפטרונוס האמיתי מטווח אפס ולעזאזל עם מה שיבוא אחר כך.

כל מה שהוא צריך זה ללכת למצוא את פוקס.

זה יהיה פשוט כמו לחשוב על הלהבה, לקרוא לציפור-האש בליבו.

כוכב הבליוח בלילה.

עד שעיניו של הארי קפצו ברפלקס שאומן לאתר מטחי מטאורים, חלק אחר בו הופתע שהתופעה האסטרונומית עדיין שם; כוכב עמום שבהירותו הלכה והתחזקה. לרגע מופתע אחד הארי תהה האם הוא רואה לא מטאור אלא נובה או סופרנובה - האם אפשר לראות אותן מתחזקות ככה? האם השלב הראשון של נובה אמור להיות בצבע צהוב-כתום שכזה?

ואז הכוכב החדש נע שוב, ונראה כאילו הוא גדל בנוסף להתבהרותו. הוא נראה קרוב יותר לפתע, כבר לא רחוק כל כך עד שהמרחק לא רלוונטי. כאילו מה שחשבת שהוא כוכב הוא בעצם מטוס, צורה מוארת שאתה יכול לראות...

...לא, לא מטוס...

ההבנה התפשטה מחזהו של הארי בגל של עקצוצי זיעה המחכה לפרוץ.

...ציפור.

צווחה חודרת פילחה את הלילה, מהדהדת מגגות הוגוורטס.

היצור המתקרב הותיר אחריו שובל אש במעופו, משיל להבות זהובות כמו ניצוצות מנוצותיו כשהכנפיים הגדולות הכו והכו שוב. אפילו כשפנה בעיקול גדול לרחף כמה צעדים מהארי, אפילו כשהלהבות שליוו את מעברו נעלמו, היצור לא נראה פחות בוהק, לא פחות בהיר; כאילו שמש נעלמה דרחה עליו והאירה אותו.

כנפיים גדולות ובוהקות, אדומות כמו השקיעה, ועיניים כמו פנינים נוצצות, בוהקות באש זהב ובנחישות.

המקור של עוף-החול נפער ושיחרר קרקור גדול שהארי הבין כאילו היה מילה:

בוא!

בלי לשים לב, הילד צעד הרחק מקצה הגג, עיניו עדיין נעולות על עוף-החול, כל גופו רועד ומתוח, אגרופיו נסגרים ונפתחים לצידו; צועד לאחור, מתרחק.

עוף-החול קרקר שוב, צליל נואש ומפציר. הוא לא עבר במילים הפעם, אלא ברגשות, הד של כל מה שהארי הרגיש בקשר לאזקבאן וכל פיתוי לפעולה, פשוט לעשות משהו בקשר לזה, הצורך הנואש לעשות משהו עכשיו ולא להתעכב עוד, כולם נאמרו בקריאת ציפור.

בוא נלך. הגיע הזמן. הקול בקע מהארי, לא מעוף-החול; ממקום כה עמוק בתוכו שלא יכול להיות לו שם נפרד כמו 'גריפינדור'.

כל מה שהוא צריך לעשות הוא לצעוד קדימה ולגעת בטפריו של עוף-החול, והוא ייקח אותו להיכן שהוא צריך להגיע, למקום שבו הוא חושב שהוא צריך להיות, אל הבור במרכז של אזקבאן. הארי ראה את התמונה בעיני רוחו, בוהקת בצלילות בלתי נסבלת, התמונה שלו מחייך בתחושת שחרור מאושרת לאחר שהשליך את כל הפחדים שלו וזמר -

"אבל אני -" לחש הארי, אפילו לא מודע למה שהוא אומר. הארי הרים את ידיו הרועדות לנגב את עיניו מהדמעות שצצו בהן, בעוד עוף-החול מרחף לפניו בתנועות כנף גדולות. "אבל אני - יש אנשים אחרים שאני צריך להציל, דברים אחרים שאני צריך לעשות -"

ציפור-האש שיחררה צווחה חודרת, והילד נרתע לאחור כאילו ממכה. זו לא הייתה פקודה, זו לא הייתה התנגדות, זה היה הידע -

המסדרונות המוארים באור הכתום העמום.

זה הרגיש כמו לחץ מתהדק בחזהו של הארי, התשוקה פשוט לעשות את זה ולסיים עם זה. הוא עלול למות, אבל אם הוא לא ימות הוא יוכל להרגיש שוב נקי. שיש לו עקרונות שהם יותר מסתם תירוצים לאי-פעולה. זה החיים שלו. שלו להשקיע, אם יבחר. הוא יכול לעשות זאת מתי שירצה...

...אם הוא לא אדם טוב.

הילד עמד שם על הגג, עיניו שלו נעולות על שתי נקודות אש. לכוכבים היה מספיק זמן לשנות את קבוצותיהם בעודו עומד שם, מתייסר על הבחירה...

...שלא...

...תשנה.

עיניו של הילד הבזיקו פעם נוספת לכוכבים שמעל; ואז הוא הביט שוב בעוף-החול.

"עוד לא," אמר הילד בקול שבקושי נשמע. "עוד לא. יש יותר מדי דברים אחרים שאני מוכרח לעשות. בבקשה תחזור אחר כך, אחרי שאמצא אחרים שיכולים להטיל את לחש הפטרונס האמיתי - בעוד שישה חודשים, אולי -"

בלי מילה, בלי קול, כדור של אש הקיף את גוף הציפור, מתפצח ובוער עם עורקים לבנים וארגמניים, נראה כאילו הוא עומד לכלות את זה שבתוכו; וכשהאש התפזרה לעשן אפור, לא נותר עוף-חול.

השתררה דממה על גג מגדל רייבנקלו. הילד הוריד בהדרגה את ידיו מאוזניו, עוצר רק כדי לנגב את לחייו הרטובות.

לאט, הילד הסתובב -

ואז צעק וזינק לאחור וכמעט נפל ממגדל רייבנקלו; אם כי מעידה לא הייתה משנה כשהקוסם האחר נמצא שם.

"וכך זה נעשה," אמר אלבוס דמבלדור, כמעט בלחשה. "כך זה נעשה." פוקס היה על כתפו, מביט במקום בו היה עוף-החול השני במבט ציפורי סתום.

"מה אתה עושה פה?"

"אה?" אמר הגבר העתיק שעמד בפינה הנגדית של גג המגדל. "הרגשתי בנוכחותו של יצור שהוגוורטס לא הכירה, והגעתי לראות, כמובן." ידו הרועדת של הקוסם הזקן עלתה והסירה את משקפי חצי-הסהר, ידו

השנייה מוחה את עיניו ומצחו בשרוול גלימותיו. "לא - לא העזתי לדבר - ידעתי, ידעתי שהבחירה הזו מעל לכל האחרות צריכה להיות שלך -"

חשש מוזר החל למלא את הארי, מציף אותו כמו תחושת בחילה בבטנו.

"שהכול תלוי בזה," אמר אלבוס דמבלדור, עדיין בכמעט-לחישה, "זאת ידעתי. אבל איזו בחירה מובילה לאפלה, זאת לא הייתי מסוגל לנחש. לפחות הבחירה הייתה שלך."

"אני לא -" אמר הארי, ואז קולו עצר.

השערה נוראה, עולה בסבירותה...

"עוף-החול בא," אמר הקוסם הזקן. "לאלה המוכנים להילחם, לאלה שיפעלו אפילו במחיר חייהם, עוף-החול בא. עופות-חול אינם נבונים, הארי, אין להם אמצעים לשפוט אותנו, למעט לצפות בבחירה. אני חשבתי שאל מותי אני הולך, כשעוף-החול בא לקחת אותי לגרינדלוולד. לא ידעתי שפוקס ייתן לי כוח, ויישאר לצידי -" קולו של הקוסם הזקן לרגע. "אין מדברים על כך - עליך להבין, הארי, לעולם לא מדברים על כך - מי שיודע, עוף-החול לא יבוא בשבילו. אבל לך, הארי, אני רשאי לומר זאת כעת, שעוף-החול מגיע רק פעם אחת."

הקוסם הזקן חצה את גג מגדל רייבנקלו אל הילד, שעמד נטוע באימה מפציעה, אימה מוחלטת מפציעה.

בדו-קרב שלי כנגד גרינדלוולד לא הייתי מסוגל לנצח, רק להילחם בו במשך שעות ארוכות עד שקרס בתשישות; והייתי מת מכך לאחר מכן, אלמלא פוקס -

הארי לא ידע שהוא מדבר עד שהלחישה נמלטה ממנו -

"אז הייתי יכול -"

"האם היית יכול?" שאל הקוסם העתיק, קולו נשמע זקן מהרבה מאשר מבדרך כלל. "שלוש פעמים כעת עוף-חול הגיע לאחד מתלמידיי. אחת שילחה את שלה, והיגון שבכך שבר אותה, אני חושב. והאחרון היה בן-דוד של חברתך לבנדר בראון, והוא -" קולו של הקוסם הזקן נשבר. "הוא לא שב, ג'ון המסכן, והוא לא הציל איש מאלה שהיה אמור להציל. נאמר, בקרב המלומדים המעטים של תורת עופות-החול, שלא יותר מאחד מארבעה שבים מהמשימה שלהם. ואפילו אם היית שורד - לחיים שעליך לחיות, הארי ג'יימס פוטר-אוואנס-וורס - לבחירות שעליך לבחור ולדרך שבה אתה מוכרח ללכת - לשמוע תמיד את קריאות עוף-החול - מי יכול לומר האם זה לא היה מוציא אותך מדעתך?" הקוסם הזקן הרים שוב את שרוולו, מעביר אותו על פניו פעם נוספת. "נהייתי יותר מחברתו של פוקס בימים שלפני שנלחמתי בוולדמורט."

הילד לא נראה כאילו הוא מקשיב, כל תשומת ליבו הייתה על הציפור האדומה-זהובה שעל כתף הקוסם העתיק. "פוקס?" אמר הילד בקול רועד. "למה את לא מסתכל עליי, פוקס?"

פוקס קימר את צווארו להביט בילד בסקרנות, ואז הסתובב שוב וחזר להביט באדונו.

"אתה רואה?" אמר הקוסם הזקן. "הוא לא דוחה אותך. פוקס אמנם לא מעוניין בך בצורה הזו כעת; והוא יודע -" הקוסם חייך חיוך אירוני, "שאתה לא ממש נאמן לאדונו. אבל אחד אליו מגיע עוף-חול - אינו יכול להיות אחד שעוף-חול ישנא." קולו של הקוסם הזקן נחלש ללחישה. "מעולם לא הייתה ציפור על כתפו של גודריק גריפינדור. אף על פי שזה לא כתוב אפילו בסודותיו, אני חושב שהוא בוודאי שילח את שלו, לפני שבחר את האדום והזהב להיות צבעיו. אולי האשמה שבכך דחפה אותו למרחקים גדולים מכפי שהיה מעז להרחיק אלמלא כן. או שאולי זה לימד אותו ענווה, וכבוד לשברירות האנושית, וכישלון..." הקוסם הרכין את ראשו. "אני

באמת לא יודע האם בחירתך הייתה נבונה. אני באמת לא יודע האם זה היה הדבר הנכון, או הדבר הלא נכון. לו ידעתי, הארי, הייתי אומר. אבל אני – "קולו של דמבלדור נשבר אז. "איני אלא נער צעיר ושוטה שהפך לגבר זקן ושוטה, ואין בי שום חוכמה."

הארי לא היה מסוגל לנשום, הבחילה מילאה את גופו וניסתה לפרוץ, קיבתו הייתה נעולה. לפתע היה לו ביטחון נורא שנכשל, נכשל במובן סופי כלשהו, נכשל בערב הזה ממש –

הילד הסתובב ורץ אל קצה גג רייבנקלו. "תחזור!" קולו נשבר, עולה לצווחה. "תחזור!"

אחרית דבר אחרונה:

היא התעוררה השתנקות של אימה, היא התעוררה בצרחה שלא נשמעה על שפתיה, בלי מילים, היא לא הבינה מה ראתה, היא לא הבינה מה ראתה –

"מה השעה?" היא לחשה.

השעון המעורר המוזהב והמשובץ ביהלומים לחש בחזרה, "בערך אחת עשרה בלילה. תחזרי לישון."

הסדין שלה היה ספוג בזיעה, הכותונת שלה הייתה ספוגה בזיעה, היא לקחה את שרביטה ממקומו ליד הכרית וניקתה את עצמה לפני שניסתה לחזור לישון, והצליחה לאחר זמן מה.

סיביל טרלוני חזרה לישון.

ביער האסור, קנטאור שהתעורר בגלל תחושת חשש חסרת שם הפסיק לסרוק את שמי הלילה, אחרי שמצא רק שאלות ולא תשובות; ולאחר שקיפל את רגליו הרבות, פירנזה חזר לישון.

בארצות המרוחקות של אסיה הקסומה, מכשפה עתיקה בשם פאן טונג, שישנה בעייפות כדי להעביר את ימיה, אמרה לנין-נין-נינה שהיא בסדר, שזה היה רק חלום, וחזרה לישון.

בארץ שבה בני-מוגלים לא קיבלו מכתבים משום סוג, ילדה צעירה מכדי שיהיה לה שם משלה נודנדה בזרועות אימה המרוגזת והאוהבת, עד שהפסיקה לבכות וחזרה לישון.

איש מהם לא ישן היטב.